

képzést. És ennek jó a média-háttere is. De kérem, ennek a tendenciának az erdészek nem okozói, legfeljebb elszenvedői és néma tanúi. Ám nem kell vidékre utazni, csak Budapest övezetét nyitott szemmel nézni, és látni, hogy mennyi a műveletlen, felhagyott kert, telek. Ezeket évtizedekkel ezelőtt gondos művelés volt. Majd jön az EU-s pályázati lehetőség, lehet tájat és kertet is építeni. Mennyi feladat és mennyi másfelé néző szem!

Egy akol és ellentétek szítása

A természetvédelem felügyelete alá tartozó területekért valóban nem kellene testvérharcot folytatni. Ám a lényeg, a nemzeti érdek ott is az, hogy az erdőkkel és egyéb nemzeti kincssel a vonatkozó törvények szerint sáfárkodjanak. A felmerült szakmai vitákat, érdekegyeztetéseket egymás között és nem a Nagy SASOK ÉS Kis Sasok bevonásával, átmeneti lobbierdekek mentén rendezzék le. Reméljük, ehhez jó alapot ad a XXXVII-es E.T., és reményt az európai szinten is helytálló erdészvezetőség.

Erdészkedés és vadásztatás

A csodaszarvas regéjéig és nagy eleinket a vadászat alatt ért halálukig ne menjünk vissza. De a csodaszarvast megjelenítő gímszarvas – elegendő vadföld esetén – az erdő ősi, leghűségesebb lakója. A cikk írója – ha nem vadász is – reális képet ad az erdő és a nagyvad kapcsolatáról, valószínű a vadászházi életéről, az erdőért lobbizás vélt helyszínéről is. Ezt számomra kielégítően bizonyítja az E.L. e számából Nagy Imre erdőmérnöktől megjelentetett „Az utolsó órában” cikk, amit 30 éves irányítási szolgálatom alatt a kollektív bölcsességgel kialakításra váró „hogyan tovább” érdekében olvastam. Ez munkaköröimhez tartozott, előle kitérni nem akartam, és nem is tudtam volna, Varga Béla évfolyamtársam és hű barátom céltudatos, erős akaratú munkája okán sem. Ezek ellenére valószínű mindketten és még számosan, akik e szakmát hivatásnak tekintjük, úgy hagyjuk el a földi küzdőpályát, hogy kései utódainkra is maradjon e téren megoldandó feladatok!

Lássuk reálisan: a nagyvad az erdei életközösség szerves része, és maradjon is az. Az erdő vadeltartó képessége viszont igen korlátozott. A túlszaporodott nagyvad-állománnyal az erdő megújuló képessége már régóta nem tud lépést tartani. Valószínű ez csak addig volt meg, amíg a vadászat úri passzió volt, és több volt a hajtó, mint a vadász. Ez 1945-tel megszűnt. Az úri passzió, a tulajdonosi jogként kezelendő vadászat és vadászta-

tás átment köznépi, úri tulajdonosi tudat nélküli kiváltságosok, összekötésekkel rendelkezők vadászatává, vadásztatásává! A túlnépesedett vadásztársadalomnak meglelt az anyagilag is függő, kiszolgáló szakember háttere. Az erdővagyonnal helyben gazdálkodó és azt védő erdész mellett megjelent a területen egy másik képzett szakember, jobb anyagi kondíciókkal. Az erdészt beköltöztettük a lakott területekre „szociális” szempontokra hivatkozva. A vadgazda – már a vadelejtes szakmai körülményei miatt is – egyre több időt töltött az állását biztosító erdőterületen és környezetében. Így a terület alapos ismerője lett, már csak azért is, mert az új és megújuló vadásztársadalom jelentős időhiánnyal küzdött/küzd, az idő pedig pénz!

És milyen ember az erdész, akit a cikk írója tapasztalatai szerint okkal-ok

nélkül negatív képen tüntet föl? Nincs két egyforma falevél, ember sem. Megkockáztatom az általánosítást: itt is van annyi hivatástudattal rendelkező, élő, dolgozó szakember, mint más szakmákban. Ez természetesen nem elég a gondok megoldásához – amelyek folyamatosan újra is termelődnek. Kell a pozitív kiválasztódás az egyre műveltebb, képzettebb szakember a vezetői posztokra, és az elvtelen – kapcsolati rendszeren működő érdekérvényesítés, hatalomépítés háttérbe szorítása, a nemzetgazdaság minden területén!

Ebben reménykedik és hisz egy partvonalon kívül élő, változatos, gazdag szakmai életutat maga mögött tudó, idős erdész, akiben él még annyi felelősségérzet, mint a kivülálló jó szándékú cikk írójában.

Váradai Géza

Levél a szerkesztőhöz

Örömmel vettem kézbe a Gyökerek és Lombok hetedik kötetét, melyben Jablanczy professzor életútját, és a száraló üzemmódról írt összefoglalóját többször is elolvastam.

Valószínű, hogy Magyarországon az utolsó végzős hallgatója voltam, aki 1956-ban kiadott száraló üzemmóddal kapcsolatos diplomamunkát a volt Erdőművelési Tanszéken befejeztem.

Feladatul kaptam a 393,97 ha területű erdőrészletek – a helyi terep- és faállomány-viszonyok figyelembevételével – öt száraló egységre való beosztását, az elkülönített egységek nyomvonalhálózatának helyszíni megtervezését, 1:5000 M.a. rétegvonalas térkép készítését. Az erdő Zirc város határában a Szarvaskúti Erdőkerületben a makadám út két oldalán van, akkor zömmel bükkös-hársas, vörösfenyves fafajok alkották. Akkor az OEE-nek volt Száraló Munkacsoportja. Ez a szakmai grénium indította el a száraló erdőművelési üzemmód további bővítését, amit feladatul kaptam. A múlt szakmatörténetének része, hogy Jablanczy professzor – akit a hallgatóság külföldi végzettsége miatt nem kedvelt – kiváló felkészültségű és a száraló üzemmód ésszerű határokig történő bevezetésének következetes híve volt. Ezt jelzi, hogy 1956 nyár elején – mielőtt diplománkhoz szükséges terepi munkánkat megkezdtük – az OEE Száraló Munkacsoportját Szarvaskútra összehívta. Ott az üzemmód országos és helyi kérdéseit részletesen, kötetlenül megbeszéltek, amiből sokat tanulhattam. A helyi

illetékesek közül részt vett Keresztes György főmérnök, Ibaros Frigyes erdőművelési osztályvezető, Öllös Gusztáv, az Erdőrendezőség (Veszprém) vezetője Markovics László, a Zirci Erdészeti vezetője és helyettese, Borsodi Imre, Heisz Pál az erdészkerület vezetője és több erdőgazdaság kiváló erdőművelési szakembere, nevükre már nem emlékszem. Baranyi József, az Erdőművelési Tanszék adjunktusa, aki szintén külföldön maradt, mint Jablanczy Sándor.

A terepi munkák feldolgozását már a reaktivált Róth professzor és Csapodi István tanársegéd irányításával végeztem és fejeztem be 1957 nyarán.

1958 nyarán az erdőgazdaság főmérnöke, Keresztes György a diplomamunkában kidolgozottnak gyakorlati bevezetésével kapcsolatos teendők érdekében hívtott össze Szarvaskútra terepi megbeszélést. Akkor már több politikai csere volt az erdőművelés és a gazdálkodás más szintjén is. A száraló üzemmód gyakorlati bevezetése mellett – az egy éve még oly lelkes hívek közül senki sem állt ki. A fő ellenérv a minőségi munkaerő hiánya, a magasabb költségvonzat és főleg a SZU-ban alkalmazott „korszerűbb” módszerek kihangsúlyozása volt. 1958-at írtunk.

A kiváló adottságú területen a gazdálkodás a megszokottak szerint folyt tovább. (Minden bizonnyal ezzel kezdődött el az a folyamat, mely az erdésztermészetvédő, olykor kutya-macska „barátságához” vezetett. A Szerk.)

Váradai Géza